

הַשְׁוֵרָה

ממסיבת מלוא מלכה

- "סעודתא דדוד מלכא משיחא" -

"גמילות חסדים שומרי שבת"

- תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מנחם מענדל צוקללה"ה נבג"מ זי"ע -

(תרט"ט - תש"ס)

מוצט"ק פ' משפטים מבה"ח אדר א'
שנת חמשת אלפים שבע מאות וששים לבריאה
יובל שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

לחיווק ההתקשרות לנשיאתנו זי"ע

ולעילוי נשמות

הרה"ת ר' יוחנן עי"ה

- מעהל הגמ"ח עשרת בשנים -

וזגתו מרת זישא עי"ה

גאדאן

עי"ו

הרה"ח שמעון וזגתו אסתר

ומשפחתם שידיון

גאלדמאן

פתח דבר

בהז הזנו מוציאים לאור קובץ קטן המכיל: כמה מכתבים מאת כ"ק רבותינו נשיאינו ז"יע ביחס להגמ"ח, וכן ההיסטורי וכמה סיפורים אודותיה.

הגמ"ח נמצא תחת נשיאותו של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו מאז שנת תשי"א.

ובבואו מיו"ד שבת - חמישים שנה -"וקדשתם את שנת החמישים שנה...גאולה תתנו לארץ", אשר בו חוגגים את המשך נשיאותו והשפעתו של הרבי בעולם, הרי דבר ברור הוא, שפעולת הגמ"ח - שממשיך לעזור להמוסדות ולמאות משפחות בשכונתנו וכן לכמה שלוחים - מחוזה ג"כ ביטוי ענין זה.

ובלשון הרב ממכתב להגמ"ח בשנת תשי"ד "וה"ר מהש"יית שיחול אביון מקרב הארץ ויהי רק האופן דהלואה לעשירים..."

"ונזכה זהען ז"ך מיטין רביין דא למטה...והוא יגאלנו"

חברה גמילות חסדים שומרי שבת

מוצג"ק פי משפטים, מבח"ח אדר א' התש"ס
יובל שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

"גדולה גמילות חסדים יותר מן הצדקה"

גם סוכה פויס ע"פ

היסטוריית הגמ"ח

הגמ"ח נתייסד ע"י ר' אברהם וואקסבערג, בשנת תרס"ט (לערך). ר' אברהם הי גר בפעסאינק, ינו דזשערסי ועבד באיסט סייד, מנהגו כמוכר ירקות.

כידוע, בזמן החוה הי קשה מאד ליהודים חרדים למצוא פתסה. כל השבע היו עובדים וכשהגיע יום ששי, הי מזהיר הבעה"ב "אם איך מגיע לעבודה בשבת - אל תטרח עצמך לבוא ביום שני...". וככה היו מאות יהודים שומרי שבת עוברים ממסחר למסחר כל שבוע.

למטרה זו נתייסד הגמ"ח ונקרא בשם "גמילות חסדים שומרי שבת", והי מיוחד לש"י.

בשנת תר"צ לערך נעשה חבר בהנהלת הגמ"ח ר' אברהם זאב שארפשיין ע"ה (אביו של הרה"ח אשר זעליג ומרדכי אליער שיחור).

יתכן, שהיכרות זאת נבע מזה שהיו "שכנים". ביהכ"ס צמח צדק הי ברחוב העגרי 184 וא' ממשרדי הבנין היתה שכורה לחברת הגמ"ח, שם ניהלו האסיפות והחלואות וכיו, ומעבר לרחוב הי ביהכ"ס לויבאוויטש שבבאו היתה ר' א.ז. שארפשיין. הבנין הי של אגו"ח ומזמן לזמן התקיימו שם פעולות שונות והתועודות יומא דמגרא. ואולי מסיבה זו הי הרה"ח ישראל דזשייקאבסאהן ג"כ מעורב קצת.

בשנת ת"ש לערך, הציעו הרה"ח ישראל דזשייקאבסאהן והרה"ח א.ז. שארפשיין להרה"ח יוחנן גארדאן שישתתף בהנהלת הגמ"ח בתור גזבר. פעמיים בחודש, ביום ראשונה נוסע לאיסט סייד לאסיפות המתקיימות בביהכ"ס צמח-צדק הני"ל.

בשנת תשי"ד, נפטר ר' אברהם שארפשיין ע"ה. ומאז ניהל הגמ"ח ר' יוחנן לבדו והעביר כל הניירות והבנק וכיו לשכונת קראון הייסט.

ר' יוחנן שיתף לפעולה גם את ר' גרשון חנוביץ שי - שהי עובד עמו ביחד באומנות הזביחה - וגם ר' אליהו נחום שקליאר ע"ה לחותמת ההמאות. בשנת תשכ"ט, עם פטירת הרה"ח ר' יוחנן ע"ה גארדאן, עברה הנהלת הגמ"ח לחתנו הרה"ח שמעון גאלדמאן שי.

מאז פטירת ר' א.ג. שקליאר ע"ה, עומד במקומו - יבדל"ח - הרה"ח דובער יוניק שי.

"תחת נשיאות..."

הגמ"ח עומד תחת נשיאותו של כ"ק אדמו"ר ז"יע.

אין הרבה מוסדות כיום שזוכים להזגל בכתרת זו. ואכן, איך זכתה לה? בשנת תשי"א, לאחר יו"ד שבת וקבלת הנשיאות, ביקש ר' יוחנן מכ"ק אדמו"ר שיקבל את הגמ"ח תחת נשיאותו וקיבל, במדכו - בלי"ג - כמאה דולר.

מכתב מיוחד

כבר בימי אדמו"ר מהור"י ז"ל מוצאים אנו מכתבים אל החברה החברה. כנראה, שרי יוחנן- בתור גובר - הי' מודיע לרבי את סוד"כ של ההלוואות של השנה והי' מקבל מכתב בחזרה. משנת תשי"ז עד תשי"ח לא מוצאים מכתבים מאיו סיבה. המכתב הראשון שהגיע לידנו (נדפס באח"ק חי"ז) היא משנת תשי"ג (ראו צילום).

מכתב זה הי' נשלח ע"י המזכירות לכל שאר הגמ"ח שהיו מבקשים מענה מהרבי לרגל חגיגתם וכו'.

השנה הדפסנו מכתב מלפני עשר שנים, המתאים לשנה זו עקב היות זו שנה מעוברת וגם ר"ח חל במוצאי"ש.

יוסף יצחק שניאורסאהן

ליובאוויטש

RABBI J. SCHNEERSOHN

OF LUBAWITZ

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN 13, N. Y.
SLOUGH 5-2919

ביה, י"ח שב, תשי"ה
ברוקלין

אל חברת גמילות חסדים
סומרי שבת.

שלום וברכה!

בשנת תשי"ד, להלוות גמ"ח למאה ושלשה אנשים בס"ה השעה

אלפים תשע מאות ושמנים שקלים.

השלישים וחמשה לקרומה של החברה ושמילות חסדים שומרי-יה"ח

והנני שולח להם את ברכתי כי יספיק הסי"ת שלמה חיים

וברכה טובה לכל חברי חברת גמילות חסדים סומרי שבת

ולבני ביתם יחיו וישמרו את ילידיהם יהיו העובדים בצבא,

ביבשה בים ובאוויר, בכל מקום שהם ויחזרו לבתיהם בריאים

ושלמים.

הנני מצרף בזה המחאה על סך עשרים וחמשה שקלים

השורתי לחברת גמילות חסדים סומרי שבת בלויית ברכתי

אשר כספי הגמ"ח שלהם יהיו להצלתה לכל הלוים בנפש

וברוח.

יודם הדו"ש ומברכם

יוסף יצחק שניאורסאהן

Handwritten signature and initials.

מוחם מנדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין נ. י.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubawitz

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HY 6-9250

בי"ח, כ"ז בשבט, ה'תשי"ג
ברוקלין, נ. י.

חברת גמילות חסדים סומרי שבת
ובדרגה תרה"ח ו"ח א"א עוסקים
בערכי ציבור באמונה וכו'
הרב אברהם שי' שארמסטיין
וזרבי יוחנן שי' גארדאן

שלום וברכה:

אירך בין געשען צופרידן צו הערן העגן איבער פעולות טובות, הי' אירך צו באקומען דעם קרצן באריכט ענגן אייער אומזאך במשך טון דעם יאר. אירך האף, אז הי' יעדער ענין שבקדושה האט איר מוסף וזולף, העם איר דער מאה-נעם פון אייער ארבעט אויסגעברייטערט הערן זייכעם הבאים, נאך אירן זאלן ניט לייען מצד הדוחק, נאך טאך דעם העם זייערע געשעפטן הערן ווערן געשעך און בעטער.

ב"ק סו"ח ארמו"ך וצוקללה"ה נב"מ זי"ע האט זיך אמאל געשעפעלט (אין א שיחה פון הש"ס) וועגן דער גרויסהייט פון דער מצוה פון גמילות חסדים, הי' א פאלאנציקער קלעמער, ר' ישראל, א חסיד פון צמח-דוד, האט עס באגרייבן, זייענדיג אין ליובאוויטש ביים צמח-דוד פ' וירא, האט ר' ישראל געזעט א מאסר חסידות פון רבי, אז אברהם אבינו איז געווען א נדיב בגופו, במסוג ובנפש, און דער רבי דער צמח צדק האט דעקלערט הי' אזוי אברהם אבינו זייענדיק די' למשא האט מחליף געווען מיט זיין גמ"ח בגשמי' די ספירה חסד דאצילוח, וואס טמילא איז מובן אז אברהם איז געווען העכער פון משה חסד דאצילוח כו'. דעם גאנצן מאסר האט ר' ישראל ניט חוסס געווען, נאך די' עפעלעך ווערער האבן אים דערנומען. קומענדיג אים האט ער זי' אויבערזעציקט בא א חסיד'סן פארברענגען און אוועק למטהו. כאטש א גמ"ח, הי' ער האט אים געזעלט מוכה זיין סיס די מצוה פון גמ"ח. אירך איבער קרעמל, האבנדיק געזעלט וועגן דער מעלה פון גמ"ח, העבן געברענגט וואס ער האט אויף ר' ישראל'ן געווען, און דער רבי צמח-צדק האט געענטפערט-אז ער האט אויף ישראל דעם קלעמער געזען א עמוד אור פון חסד דאצילוח.

אין סו"ח דראך ר' מצוה פון גמ"ח איז אזוי גרויס ווען אסיל מען גויסטיק זיין ניט אירן דעם געלט, על אחת כמה וכמה ווען איינער דארף טאקע אונקומען דערצו. דער גורל השכר פון גמילות חסדים איז אין לשעך, און איז מבוחר בכמה מקומות ברברי' חז"ל.

אירן טייל פון דעם שר' טייל אירך אבער אונטערשטיצן. כידוע הי' דער הויפט גומלין-היי"ח דער וועלט דער אויבערשטער אליין, העכער גייט גען איינעם פון אונז, כוחות פון נפש האלקיט בדרך הולאה, כדי מיר זאלן קענען דורכגיין, אונזער שליחות בעולם הזה הגשמי, וואסילו בעולם הזה החומר'ן דער ריח פון דעם געלט פון גמילות חסד הי' זי, הי' עס ווערט דערקלערט אין חסידות, דער ענין פון ליהוד הנשמה-העלמה, שידויה און עלי, און אן עלי, שלא בערך. גלייבטיק איז אירך דער אויבערשטער.

אני ער איז דער מלוח, וויס גיב אונז אלע אנזעצער ענינים בדרך הלוחות,
אויף ער אויך, כביכול, מרומים, ווי עס שפייט אין פרש, בזמן שישראל
עושי'ן רצונו של מקום מוסיפין בן וגבורה למעלה (ווי עס ווערט דערקערט
בארובן איין רעם מאמר פון ב"ק מ"ה ארס"ך ד"ה קעמט כי טוב סתרה,
ו"ך שבט, ח"ט"ט).

כ"ויל פארענדיקן דעם ברייט מיט דעם וואונט און ברכה, אז עס זאל
סקוים ווערן אין און אונז אלעסן-בתוך כלל ישראל, אז יעדער זיינער
זאל אויכפירן זיין שליוות בעלמא ד'ן מהוך סמחה.

ברכות
הנהגת
הנהגת

ביילגעט: איז מיין זשחחות אין גמילות חסדים סאנדא-סטעק אז י"ף \$100
בחור נרבה, און נאך א סטעק אז י"ף \$100 בחור הלואה.

הדבר תורה עם שטריימעל

בא השנים צווה כ"יק אדמו"ר נשיא דורנו לרי יוחנן שלבש שטריימעל
ויאמר "א פוילישע תורה".

ובכל שנה בעת ההתוועדות דשי"פ משפטים הי עושה כן. ולאחרי תשכ"ט
המשיך ר' שמעון שי גאלדמאן במנהג זה.

כמעט בכל שנה הי - בהשגחתי"פ - מישחו עס שטריימעל.
[כידוע, היי חסידים ובפרט בשנים הראשונות שלא הי יכולים לסבול

שחרבי לובש קובע רגיל ושוה היפך כבודו וכי"ן] ופעמים רבות הציעו לרבי
- לכבוד יו"ד שבט וכדו' - שלבש שטריימעל, ובפרט שהנשיאים שקדמו
לבוש וכו'.

פעם א' לא הי יכולים למצוא שטריימעל בכל 770. פנה כ"יק אדמו"ר לרי
יוחנן עי"ה באמרו "סיסאז שוין צייט צו קויפן איינע" [הגיע הזמן לקנות
(שטריימעל)]. נענה ר' יוחנן "אויב קויפן איז פאראן בילכערע זיי" [אם

לקנות, הרי יש יותר חשובים ממני ...].

[כידוע, היי היחס בין ר' יוחנן להרבי רייניץ וכן להרבי כחסיד גמור וביחד
עם זה כידוד נאמן בית רבינו.

סיפור א' מבין רבים המבטא יחס זו, היא, שבשנת תשי"א כשנדעה להרבי
רייניץ שרבינו הצליח לעזוב את עמק הנכא האירופאי באני האחרונה -

בערה"י, צווה למוכרו ר.ח.ל. שישפר את הבשורה טובה לדידיהוקרובים.
שאל המוכר, מי הם ידידי הקרובים של הרבי?

ענה לו הרבי: "ר' יוחנן און ר' בערל (חסקונד)".
וכן ידוע עי"ז כמה סיפורים המבטאים יחסו המיוחד עם הרבי נשיא
דורנו.]

בשנה האחרונה לחייו - תשכ"ט - גי'כ לא הי שטריימעל במצא. ואז לקח
הרבי את המפה שמכסה את המזונות וזרקו אליו (אחריים מספרים שפלה
המפה על ראשו) וידוע הסימן בכגון דא...

במשך הסיפור (פולישע תורה") כולם הי עדות איך שהרבי הי פשוט
נחנה היי זה הזמן היוזידי במשך ההתוועדות שהרבי הי נשע על כסאו.
הרבי הי מעודד בראשו לאמירת לחיים, אוכל מהעוגה שבשולחנו ושומע
הסיפור.
בכמה פעמים יוצאים מן הכלל הגיב הרבי על הסיפור, באמרו שכמו
פרטים אינם מדויקים בתכלית ומי.

ש"פ משפטים, שקלים, מבה"ח וערי"ח ארד

[כ"יק אדמו"ר שליט"א נתן בקבוקי משקה לכ"י, וכיניהם - להרב שמעון
שי גאלדמן עבור המלוה-מלכה דהגמ"ח, וצוה לו (ככלל שנה) לחבוש
"שטריימעל" ולומר דבר-תורה.

הנ"ל סיפר אודות חסיד של הרה"צ ר' נחום מטשערגאביל, שכביתו
החאכסן הר"ג בבואו לעיירה זו משך שנים רבות, פעם אחת שלח הר"ג להודיע

לחסיד הנ"ל שלא יחאכסן אצלו אם לא יתן לו אלפים רובל, ולא עוד, אלא שלא
יעיחו לבקר באכסנייתו, ואפילו לא לראותו בתפלותיו ועריכת ה"שולחנות".

החסיד הנ"ל, שכל רכושו לא הגיע אפילו כדי מחצית הסכום, לא הי מוסוגל
להשיג סכום גדול כזה, ואכן, למרות גודל צעריו של החסיד הנ"ל - לא החאכסן

אצלו הר"ג, וגם לא הרשו לו לבוא לתפלות כו', ואפילו לא ללוותו בצאתו
מהעיירה. כעבור משך זמן, נקלע לעיירה זו א' הפריצים בלוויית חיילי שמר

על האוצר שהי נושא עמו, ולמלו של החסיד הנ"ל - התאכסנו החיילים בביתו,
ובלכתם, שכחו את האוצר בביתו, וכשחזרו לעיירה, חיפשו בבחים סביב ביתו של

החסיד הנ"ל, וברוך נס - לא נכנסו לביתו. לאחר שהחיינו ועזבו את העיירה,
פחה החסיד הנ"ל את האוצר, והסכום הראשון שראה הי כדיוק כפי שביקש הר"ג -

אלפים רובל. נמל את האלפים רובל והביאם להר"ג, ואמר לו הר"ג: עכשיו
אבאר לך את פשר הדברים. מן השמים רצו לחת לך עשירות, אלא, שרצו שתבקש

על זה, ולכן, הוכרחתי לגזום לך צער כו', כדי שתצטער באמת שאין לך אלפים
רובל, ותבקש באמת, ועי"ז תזכה לעשירות.

לאחרי שסיים את הסיפור - חיך כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואמר:]
כסיפור הנ"ל - יש "קלאץ-קושיא", אשר, התייך היחיד שמצאחי לעי

אינו אלא הערד היויק כפרטי הסיפור. ובהקדמה:
ידוע ומפורסם"ו" שב"ק מ"י"ח אדמו"ר הי נוהג לספר סיפור תכלית היויק

בנוגע לכל פרט ופרט, שכן, מלבד מעלת היויק כפרטים כשלעצמה, אפילו
כפרטים שאינם נוגעים לחוכן הסיפור, היי, ישנם פרטים רבים שלא שמים לב עד

כמה נוגעים הם לחוכן הסיפור, כמודגש בנו"ד, שבגלל הערד היויק (ובמילא -
השינוי) כפרטים, מתעוררת "קלאץ-קושיא" בחוכן הסיפור, עד כדי הטלת ספק
באמינותו של הסיפור.

ובנוגע לענינו:
חוכן הסיפור הוא - שכדי שיזכה בעשירות הי צורך לעודד אצלו רגש של

צער אמיתי על הערד העשירות, שאז, יבקש באמת על זה, והרי, משום הא - איך

צורך לצערו ביותר משך זמן רב, שכל משך זמן שכחו של הר"צ בעיירה זו, לא זו בלבד שהר"צ לא יתאכסן בביתו, אלא שלא יוכל לבקר באכסניא אחרת, וגם לא לשמוע את תפלותיו, ולבוא ל"שולחנות" וכו'.

הגיע עצמן:

חסיד של ר"ג, שיקר לו ביותר שמיעת תפלה אחת של רבו, "אמן יהא שמיה רבא" — כמובא במאמרי חסידות¹⁸ גודל העילוי דאמירת אמן ישי"ד של הר"ג, עד כדי כך, שהי' שמן בגופו מאמיות אמן ישי"ד — כשלא יניחוהו להכנס אפילו לחפלה אחת בלבד, יצטער ביותר, ויבכה בדמעות שלישי, "חסידישע טרערען"...

איש מגושם ("ג' גראָפער יונג"), כשיראה שכל אנשי העיירה נכנסים לבית הכנסת לשמוע את תפלתו של הצדיק, והוא היחידי שאין מניחים לו להכנס לביה"כ — יפגע עד עומק נשמתו!...

וא"כ, כדי לעודד אצלו צער אמיתי על שאין לו אלפים רובל (כדי שיבשש עשירות) — מספיקה עצם העובדה שהר"צ הגיע לעיירה והלך לאכסניא אחרת, ולכל היזרה, שנמוע ממנו לשמוע תפלה אחת של הצדיק, ותו לא מיד!

אכסנייתו אצל החסיד הנ"ל בנתינת סכום גדול ביותר, וסיומו — ההסברה שרצה לפעול אצלו שיבשש באמת על עשירותו הוא אמיתי, הרי, בפרטי הסיפור — נפל שיבוש וטעות כזו, ומסתמא, המאודע דמציאות האוצר הי' בסמיכות זמן לבואו של הר"ג, ואולי אפילו באותו יום, כך, שלא הפסיד אלא שמיעת תפלה אחת וכיו"ב, ומיד לאח"כ, שב הר"ג להתאכסן אצל החסיד הנ"ל, כדרך קודש מימים ימימה.

ואין לתמוה על כך שנפל שיבוש כזה כו' — שהרי רואים במחש ("סיזאל ניט טרעפן ווי ס'טרעפט זיך") שכאשר סיפור עובד מאיש לאיש, מנסה כל א' להוסיף גופך משלו כדי "ליפות" את הסיפור, ובגוד"ד, שתוך כדי השתלשלות הסיפור ממקבל למקבל כו', ניתוסף בחומרת דבריו של הר"ג (שהחסיד הנ"ל לא הי' נוכח כלל בתפלות ר"שולחנות" כו' במשך כל ימי שבתו של הר"ג בעיירה וכו'), ע"י מקבלי הסיפור, שהחליטו "ליפותו" ע"י הוספה זו, מכיון שלא שמו לב שלא זו בלבד שאינם "מייפנים" את הסיפור, אלא אדרבה כו', עד כדי הטלת ספק כאמינותו של הסיפור, שהרי לא יעלה על הדעת לשבח את הר"ג בכך שהחמיר בצערו של יהודי!...

ובכל אופן — כל האמור אינו שייך למלוח מלכה של הגמ"ח, כולל נדבחת של המשחחפים ביד רחבה וכו'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א חי"ך, ואמרו: ואדרבה — מכיון שמגיע לי "חשלוס" עבור החירוף על ה"קלאַן-קושיא" בסיפור הנ"ל, יהי' התשלום ע"י ההשתתפות ב"מלוח מלכה" וההוספה בסכום שיתנו עבור עבוד הגמ"ח.

יגדולה צדקה (וגמ"ח) שמקרכת את הגאולה¹¹⁹ — בקרב ממש, וללא שום עיכוב וצער כו' מיותר (ע"ד האמור בנוגע לסיפור הנ"ל).

וכפשוטות: אם משיח צדקנו הי' צריך לבוא בתוך חמש דקות — ימהר ויבוא בתוך ארבע דקות, ואם יכול — ימהר ויבוא בתוך שלש דקות, ואפילו בתוך שתי דקות, ויתירה מזה — על משיח צדקנו אין לשאול שאלות כו', וכמילא, יכול לבוא תוך רגע אחד, כרגע כמימרא ממש.

החזיקונים כו' בהסיפור, ובכל אופן, מבקשים ממנו מחילה וסליחה, במעמד כל הציבור, ואמר כל העם אמן.

באי מן השנים האחרונות, הי' תוכן הסיפור ע"ד דרשת הייאפטער רבי על החילוק בין "גאל ישראל" (לו עבר) לבין "גואל ישראל" (לו הווה), ובכמה מהשיחות לאח"כ הי' הרבי מסיים עם ענין זה שהיה גואל ישראל!

בשנת תשנ"ב, הי' יוצא מן הכלל לפי שנים האחרונות. בכל השנים הי' ר' שמעון שי גאלדמאן עולה רק כשהרבי הי' מחלק משקה לכולם. בשנה זו, דיבר הרבי בהשיחה ע"פ מ"ש במדרש שיהי' הענין ד"שמעון וראובן נחתי שמעון וראובן סלקי" וכיו. הרמו הי' ברוך, ומיד אח"כ הזמין הרבי את ר' שמעון לעלות אליו ולקבל את המשקה למלוח מלכה, ולומר את הדבר תורה שלו, ועלה באמצע ההתנועדות.

השתתפות כספי

הרבי הרייניץ זי"ע הי' מושתתף יחד עם המכתב, באופן כספי.

וכן המשיך כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו. עד שנת תשמ"ח, הי' השתתפות הרבי, לערך מאה דולר. לפעמים 101, 102 או 103 - כל שנה אחרת, כנראה הטעם שלא יהי' באופן של חזקה.

אולם, מאז פטירת הרבנית ע"ה בכ"ב שבט תשמ"ח, עלה סכום מדת כ"ק אדמו"ר לאלף דולר ויותר.

(המלוח מלכה התקיימו במשך השבעה בשנת תשמ"ח ומסתבר שזה הי' לעילוי נשמתו).

בשנת תנשי"א הי' \$118 ובענת תשנ"ב \$1120.

לאחר תנשי"ב, ממשיכה המזכירות לתת המחאה בסכום כזה.

אופן חלוקת הכסף: לפעמים חלקו בהמחאה וחלקו במזומן ולפעמים כולו במזומן.

293	1-22/10
M. SCHNEERSON	19
770 EASTERN PARKWAY	
BROOKLYN, N.Y. 11213	
PAY TO THE ORDER OF	Gmilas Chasodim Shamrei Shabbos \$118 00
One hundred Eighteen and 00/100	DOLLARS
National Bank of North America	
121 Eastern Pkwy., Brooklyn, N.Y. 11213	
FOR	1:0210003221: 002 3 0902 B11 0293

M. Schneerson

BRIEF HISTORY:

MR. ABRAHAM VAKSBURG FOUNDED THE G'MACH APPROXIMATELY 90 YEARS AGO. HE LIVED IN PASAIC, NEW JERSEY AND WORKED ON THE LOWER EAST SIDE OF MANHATTAN, WHERE THE G'MACH'S OFFICE WAS LOCATED. THE PRIMARY PURPOSE WAS TO ASSIST "SHOMREI SHABBOS" WHO AT THAT TIME HAD IT VERY DIFFICULT KEEPING A JOB & NOT WORKING ON SHABBOS. LATER R' AVROHOM SHARFSTIEN BECAME INVOLVED. AFTER A FEW YEARS, R' YOCHONON GORDON JOINED - ACTING AS TREASURER. AT THIS POINT THE G'MACH WAS MOVED TO CROWN HEIGHTS. WITH HIS PASSING, RABBI SHIMON GOLDMAN TOOK OVER, BEING ASSISTED BY HIS WIFE ESTHER & 2 TRUSTEES, RABBI BERL JUNIK & GERSHON CHANOWITZ.

A SPECIAL LETTER:

THE FRIEDIKER REBBE WOULD ANNUALLY WRITE A LETTER TO THE G'MACH BLESSING AND PRAISING THEM FOR THEIR WORK. THE REBBE CONTINUED THIS CUSTOM- ENHANCING IT WITH DIVREI TORAH.

CONTRIBUTION:

THE REBBE WOULD CONTRIBUTE APPROXIMATELY \$100 EVERY YEAR. IN 5748/1988 DURING THE SHIVA OF THE REBBETZIN, THIS SUM WAS INCREASED TO \$1000. EVER SINCE, THE REBBE'S SECRETARIAT HAS CONTINUED TO SUPPORT THE G'MACH WITH SIMILAR FUNDS.

STORY AT THE FARBRENGEN:

THE REBBE ONCE INSTRUCTED R' YOCHONON GORDON TO PUT ON A SHTRIMEL AND TELL A "POLISHE TORAH" AT THE FARBRENGEN ON SHABBOS MISHPATIM (THIS PORTION DEALS WITH LAWS OF LOANS). EVERYBODY WOULD WITNESS TO THE REBBE'S CALM DISPOSITION DURING THE "POLISHE TORAH". THE REBBE WOULD SIT BACK IN HIS CHAIR (!), LISTEN & ALSO NOD L'CHAIMS TO THE CROWD. OCCASIONALLY, THE REBBE WOULD COMMENT ON CERTAIN DETAILS OF THE STORY & THEIR ACCURACY.

ANNUAL TURNOVER:

IN THE TIMES OF THE FRIEDIKER REBBE, R' YOCHONON WAS PRAISED ON THE 103 LOANS OF THE YEAR, TO THE SUM TOTAL OF \$9980! TO DATE, THE G'MACH LENDS OVER \$2,250,000 A YEAR!

G'MACH HOURS:

SUNDAY: 11:30 - 4:00
MONDAY: 5:30 - 8:30

TEL: 774 - 3415

(PLEASE PHONE BEFORE COMING)

הוצאה והכנסה

בזמן כ"ק אדמו"ר הרי"צ, היתה הגמ"ח קטן לפי"ע ובמשך כל השנה הי' שה"כ החלואות מגיע לערך \$10,000. (עיי' צילום האגרת דלני"ל).

כמוכן, עם התפתחות השכונה (המוסדות וגם המשפחות) במשך השנים נתרבה הצורך וכיום הגמ"ח מתגאה במחזור חשבונו השנתי שהגיע ללמעלה

מ\$2,250,000 !!!

בעוד שהרבי ריי"צ ני"ע הי' משבח ומאחל להגמ"ח כל מיני ברכות אף שסכומו היתה מועטת, לא כוהרבי נשיא דורנו שלאחר כל הברכות שבי"ר בכתב ובעל פה, והשתתפותו וכו', הי' טובע ממנהלי הגמ"ח למה נשאר כסף בקופה ?

וכמ"פ אמר לר' יוחנן שלא צריך להיות כסף בבנק, כי הרי אפשר לעודר לעוד יהודי...!

מ. שניאורסאהן

ג.ב. ולהעיר (ולהאיר) בהדו"ח דמחזור השנה מפעולותיהם, אשר לא ישר בעיני כלל, על שנמצא בקופת גמ"ח סכום נכון - לפי"ע המחזור שלהם, שאפילו את"ל שעי"פ האמור אין עניינם בישראל, הרי כני"ל - גמ"ח ישנו גם לעשירים, ומה לכסף מזומן בסכום נכון - מונח בקופת חבדת גמ"ח ?

מצו"פ המחאתי - השתתפות בקרן הגמ"ח.

עוד סיפור עדי"ז מהרבי.
פעם התאונן ר' יוחנן לפני הרבי שמבקשים ממנו החלואות מכל העולם. (היינו, חסידים שהגיעו לחצרות קדשינו) ואינו יכול לענות למשאלותם.

שאל הרבי: מפני מה באמת לא ?

ענה ר' יוחנן: מפני שאין לי כסף "אינטורנשיונלי"!

שאל הרבי: מפני מה באמת לא ?

ענה ר' יוחנן: שהצ"ק לקחת תובעים "אינטורנשיונלי", ואילו לתת...

עכ"פ רואים מזה הסיפור ג"כ את ה"בריסקייטי" ואופן ד"לכתחילה

אריבער" שתבע הרבי כזה.

ומעין זה גם בהסיפור דלחל'.

סם הגמ"ח

פעם העיר הרבי לר' שמעון גאלדמאן שני עי"ז שסם הגמ"ח מנבטל רק ליהודים "שומרי שבת".

על שאלת ר' שמעון אם כוונתו הק' היא לשנות השם, ענה הרבי שנאמר

האנשים "יוקס מלך חדש - שנתחדשו גירותינו" !